



RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 9. 01. 2015 r.

III.7064.199.2014.JA

**Pan  
Władysław Kosiniak-Kamysz  
Minister Pracy i Polityki  
Społecznej**

*Szanowny Panie Ministrze*

W dniu 21 października 2014 r. Trybunał Konstytucyjny rozpoznał wniosek grupy posłów na Sejm dotyczący prawa do świadczenia pielęgnacyjnego - sygn. akt K 38/13. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1456, 1623 i 1650 oraz z 2014 r. poz. 559 i 567) w zakresie, w jakim różnicuje prawo do świadczenia pielęgnacyjnego osób sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną po ukończeniu przez nią wieku określonego w tym przepisie ze względu na moment powstania niepełnosprawności jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji. Wyrok ten został ogłoszony w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 października 2014 r. pod poz. 1443 i z tym dniem orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego weszło w życie.

W uzasadnieniu powołanego wyżej wyroku Trybunał wskazał, iż skutkiem orzeczenia w odniesieniu do art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych jest stwierdzenie, że opiekunowie dorosłych osób niepełnosprawnych muszą być przez ustawodawcę traktowani jako podmioty należące do tej samej klasy. Nie mogą być zatem - co do zasady - traktowani w sposób odmienny. Wykonanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego wymaga podjęcia bez zbędnej zwłoki działań ustawodawczych, które doprowadzą do przywrócenia równego traktowania opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych.

Podzielając w całości stanowisko Trybunału Konstytucyjnego co do konieczności pilnego podjęcia prac nad nowelizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych pragnę podkreślić, iż skutkiem wejścia w życie wyroku z dnia 21 października 2014 r. nie jest ani uchylenie art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych, ani uchylenie decyzji przyznających świadczenia, ani wykreowanie „prawa” do żądania świadczenia dla opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych, jeżeli niepełnosprawność podopiecznych nie powstała w okresie dzieciństwa, gdyż Trybunał orzekł o niekonstytucyjności jedynie części normy wynikającej z art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych. Przedłużanie zatem działań legislacyjnych mających na celu wyeliminowanie wskazanej przez Trybunał niekonstytucyjności będzie powodowało narastanie negatywnych następstw dla osób pozbawionych świadczeń, a w konsekwencji może wywoływać dodatkowe napięcia społeczne w środowisku osób sprawujących pieczę nad osobami niepełnosprawnymi. Nadal bowiem w licznych listach do Rzecznika opiekunowie osób niepełnosprawnych oraz sami niepełnosprawni wyrażają głębokie zaniepokojenie brakiem działań ustawodawczych zmierzających do wykonania wyroku K 38/13 oraz podkreślają szczególnie trudną i złożoną sytuację tej grupy osób.

Dlatego też, działając na podstawie 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2014 r. poz. 1648) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji o stanie prac legislacyjnych zmierzających do wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014 r. sygn. akt K 38/13 i przewidywanym terminie wejścia w życie tej regulacji.

*Z poważaniem*

Z upoważnienia  
Rzecznika Praw Obywatelskich



Stanisław Trociuk  
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich